

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Освітня програма Міжнародні економічні відносини

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Галузь знань 29 Міжнародні відносини

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ___ 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія міжнародних відносин
Викладач (-і)	Макарук Ігор Васильович
Контактний телефон викладача	0967871901
Е-mail викладача	Ihor.makaruk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Міжнародні відносини з давніх часів мали суттєве місце у житті будь-якої держави, суспільства і окремої людини. Походження націй, виникнення міждержавних кордонів, формування і зміни політичних режимів, становлення різних соціальних інститутів, збагачення культур, розвиток мистецтва, науки, технічного прогресу та ефективної економіки тісно пов'язані з торговельними, фінансовими, культурними та іншими обмінами, міждержавними союзами, дипломатичними контактами і воєнними конфліктами — або, іншими словами, з міжнародними відносинами. Їх значення зростає ще більше в наші дні, коли всі держави вплетені в щільну, розгалужену мережу багатоманітних взаємодій, котрі впливають на об'єми та характер виробництва, види створюваних товарів і ціни на них, на стандарти споживання, на цінності та ідеали людей. У даному випадку зростає потреба в придбанні юристами, — особливо тими, котрі задіяні в сфері забезпечення безпеки економічної і господарської діяльності, — відповідних теоретичних і прикладних знань з основних доктринальних положень теорії міжнародних відносин, міждисциплінарної наукової дисципліни, котра нині інтенсивно розвивається поряд з міжнародним публічним правом, особливо його галузями – правом міжнародних відносин, правом вирішення міжнародних спорів мирними засобами, правом застосування сили в міжнародних відносинах, міжнародним економічним правом, правом міжнародної безпеки та іншими, а також міжнародним приватним правом.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
Мета викладання дисципліни: формування знань основних концепцій міжнародних	

відносин, розроблених світовою наукою, тенденцій розвитку теорії та зовнішньополітичної практики в міжнародних відносинах, понятійного апарату, принципів формування теоретичної бази, розвиток практичних навичок використання відповідних знань під час вивчення міжнародно-правових і політологічних, особливо геополітичного спрямування, навчальних дисциплін.

Завдання дисципліни: вивчення змісту та значення елементів предмету, теоретичних положень, понятійного апарату, системи навчальної дисципліни, її елементів, суб'єктів, учасників, мети, завдань, предмету (об'єкту спрямувань) міжнародних відносин, методології, стратегії і тактики реалізації зовнішньої політики, чинників та тенденцій розвитку процесів, виникнення проблем, шляхів їх розв'язання, місця і ролі у міжнародних відносинах, форм та методів дослідження процесів і тенденцій в міжнародній політиці учасників міжнародних відносин тощо.

Предмет дисципліни: Процес становлення міжнародних відносин як соціально-політичного явища, теорії міжнародних відносин як самостійної галузі науки та навчальної дисципліни, її специфіка. Особливості сучасного етапу розвитку теорії міжнародних відносин. Методи досліджень. Міжнародні відносини як система. Типологізація учасників міжнародних відносин. Національний інтерес. Баланс сил. Міжнародний порядок. Міжнародні конфлікти. Взаємодія моралі та права у міжнародних відносинах. Глобальні проблеми міжнародних відносин. Геополітична структура сучасного світу. Концептуальні положення основних теоретичних шкіл щодо визначення методу, закономірностей, поняття міжнародних відносин, структури, основних елементів та їх ознак: суб'єктів, учасників, об'єктів, цілей, завдань, сфер; середовища системи міжнародних відносин, напрямків глобалізації, проблем міжнародної безпеки, міжнародного правопорядку, подолання глобальних проблем людства.

4. Результати навчання (компетентності)

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі: вихідна у циклі міжнародно-правових дисциплін, вивчається після економічної теорії, культурології, етики та естетики, психології, релігієзнавства, філософії, історії держави та права зарубіжних країн, теорії держави і права, організації інформаційно-аналітичної роботи та наукових досліджень у правоохоронній сфері.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати:

- основні поняття теорії міжнародних відносин;
- основні концептуальні підходи у вивченні доктрин міжнародних відносин;
- типологію учасників міжнародних відносин;
- зміст закономірностей теорії міжнародних відносин;
- структуру і складові елементи міжнародних відносин;
- методи оцінки, аналізу і прогнозування в теорії міжнародних відносин;

вміти:

- застосовувати основні поняття теорії до аналізу міжнародних відносин;
- визначати місце національних інтересів, в міжнародних відносинах;
- визначати місце України, інших держав, міжнародних організацій тощо в структурі міжнародних відносин;
- визначати місце конкретних міжнародних відносин у глобальних процесах сучасності.

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття				Загальна кількість годин	
Лекції				12	
семінарські заняття / практичні / лабораторні				18	
самостійна робота				60	
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий		
Третій	Міжнародні економічні відносини	Другий	Нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Теорія міжнародних відносин: предмет, об'єкт, методи дослідження	Лекція, семінар, самостійна робота	[1, 3, 7]	12	6	Згідно розкладу
Тема 2. Учасники міжнародних відносин: проблема суб'єктності.	Семінар, самостійна робота	[2, 4, 8]	12	6	Згідно розкладу
Тема 3. Сила в міжнародних відносинах	Лекція, семінар, самостійна робота	[3, 5, 9]	12	6	Згідно розкладу
Тема 4. Закономірності та принципи міжнародних відносин	Лекція, семінар, самостійна робота	[4, 6]	12	6	Згідно розкладу
Тема 5. Ідейно-теоретичні передумови становлення основних парадигм в міжнародних відносинах	Лекція, самостійна робота	[3, 5]	10		Згідно розкладу
Тема 6. Формування та розвиток сучасних теорій міжнародних відносин	Лекція, семінар, самостійна робота	[1, 8]	16	6	Згідно розкладу
Тема 7. Постпозитивістський напрям в теорії міжнародних відносин	Лекція, семінар, самостійна робота	[2, 9]	14	5	Згідно розкладу
Тема 8. Міжнародні системи	Семінар, самостійна робота	[3, 4]	14	5	Згідно розкладу
Тема 9. Держава як рівень аналізу міжнародних відносин	Лекція, семінар, самостійна робота	[5, 7]	14	5	Згідно розкладу
Тема 10. Вплив недержавних	Лекція, самостійна	[3, 8]	12		Згідно розкладу

суб'єктів на міжнародні відносини	робота				
Тема 11. Міжнародні процеси. Конфлікт та співробітництво в міжнародних процесах.	Семинар, самостійна робота	[6, 9]	14	5	Згідно розкладу
Підсумковий модульний контроль			2		
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання прийнята				
Вимоги до письмової роботи	Відповідно до політики доброчесності				
Семинарські заняття	Презентації, доповіді				
Умови допуску до підсумкового контролю	Відсутність негативних оцінок				
7. Політика курсу					
Дотримання політики академічної доброчесності					
8. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aron, R. Peace and war: a theory of international relations: Routledge, 2017. 2. Booth, K., Erskine, T. International relations theory today: John Wiley & Sons, 2016. 3. Hall, I. The history of international thought and International Relations theory: from context to interpretation. International Relations. 2017. Vol. 31, No. 3. P. 241–260. 4. Khonin, V. N. Методологічні принципи теорії міжнародних відносин. стаття перша. Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2016. Vol. 1, No. 127. P. 104–115. 5. Viotti, P. R., Kauppi, M. V. International relations theory: Rowman & Littlefield, 2019. 6. Коппель, О., Пархомчук, О. Виникнення системності в міжнародних відносинах. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2017. No. 15. С. 184–191. 7. Макаренко, Є. А. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах. Міжнародні відносини Серія" Політичні науки". 2017. No. 15. 8. Мальський, М. Теорія міжнародних відносин: Київ: Знання, 2007. 9. Фрідмен Л.Томас. Лексус і оливкове дерево. Зрозуміти глобалізацію. Львів, 2002 					

Викладач _____